

ЗНАЧАЈ ПРИМЕНЕ ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ У БАНКАРСКОМ ПОСЛОВАЊУ

- дипломски рад -

ГОРДАНА ПЕШИЋ ЕПО 81-03

Информационе технологије у банкарском пословању

- Развој информационе и телекомуникационе технологије створио услове за глобализацију пословања.
- Главни циљ је стећи конкурентску предност.
- Она се остварује помоћу специјализоване и преме клијентима оријентисане технологије.
- Једна од тих технологија је *Интернет*. Динамички медиј, покрива цео свет. Пружа брзу, јефтину и масовну комуникацију са публиком.

Електронско банкарство

- Процес који омогућава клијентима да обављају послове електронским путем.
- Може се постићи путем Интернета или посредством других специјализованих компјутерских мрежа.
- Први корак ка е-банкарству су били банкомати.
- Други корак је био софтвер за личне финансије.
- Електронско плаћање је једна од битнијих компоненти е-банкарства.

Електронско банкарство

- Вид банкарског пословања коришћењем рачунарских мрежа и телекомуникационих медија.
- Имплементација е-банкарства подразумева рад преко Интернета и омогућава кориснику банкарских услуга да обави трансакције преко свог личног рачунара.
- Е-банкарство доста шири појам од Интернет банкарства.

Аутоматизација банкарског пословања

- Примарни циљ увођења система електронског плаћања био је решавање проблема система плаћања заснованих на папиру, коришћењем предности примене информационе технологије.
- Са порастом потреба корисника расте и квалитет банкарских услуга.
- Добра страна аутоматизације банкарства јесте што је омогућено коришћење услуга 24 часа дневно.
- Интернет је омогућио масовни проток информација и натерао банке да се више позабаве квалитетом и доступношћу информација.

Електронски новац

- Специфична монетарна информација која се путем електронских импулса у реалном времену преноси између трансактора који обављају плаћања.
- Е-новац представља систем који омогућава некој особи да плати робу преносећи бројеве са једног рачунара на други.
- Кључне особине е-новца су анонимност и уникатност.
- Основни облици коришћења е-новца су везани за:
  1. Банкомате
  2. ЕФТ/ПОС системе
  3. Кућно банкарство

Кућно банкарство (homebanking)

- Систем за директно коришћење банкарских услуга из куће, пошто омогућава непосредан трансфер средстава, информација и налога путем телефонске мреже.
- Заснива се на комбинованој употреби програма за личне финансије и програма за електронско плаћање.
- Банка преноси одређене програме на рачунар свог комитента и дозвољава приступ одређеном програму на свом рачунару.
- Послови обухваћени *homebanking* пројектом подељени су у 4 целине:
  1. Креирање странице за банку
  2. Послови са грађанима
  3. Послови са фирмама
  4. Општи сервиси

Он-лајн (online) банкарство

- Представља обављање банкарских трансакција директном везом клијената и банке уз помоћ специјализованих софтвера.
- За онлајн банкарство потребно је следеће:
  - специјалан софтвер
  - трансакције се обављају са персоналног рачунара
  - клијент послује са банком и софтверском компанијом
  - подаци остају на хард диску
  - потребан је новац за куповину софтвера
  - време за инсталирање и овладавање софтвером

Интернет банкарство

- Интернет банкарство представља обављање банкарског пословања директно из куће, посредством Интернета.
- Развој Интернета и раст броја корисника Интернет банкарства у тесној је вези са развојем информационих технологија.
- Банке електронске трансакције обављају на отвореној мрежи, употребом електронског новца и обрачунавају провизије за скоро 30% ниже од истих услуга у традиционалном банкарству.
- Најјефтинији облик банкарских услуга, доступан 24 часа дневно, без просторне ограничености.

Зашто се банке појављују на Интернету?

- Стварање имиџа иновативне фирме
- Боље и веће интерактивне могућности
- Смањени трошкови пословања
- Доступност услуга 24 часа дневно, 7 дана у недељи. . .
- Појавом на Интернету банка показује своје конкурентске могућности

- Плаћање рачуна преко Интернета електронским новцем или паметним картицама је нова активност коју Интернет банке омогућавају својим клијентима!

Паметне картице

- Паметна картица је пластична картица стандардног формата са уграђеним микрочипом.
- Микрочип је у могућности да прими релативно велику количину информација.
- Способност паметне картице да изводи операције и да ослобађа меморисане податке у употреби је тек када се унесе одговарајући ПИН (лозинка).
- Главне карактеристике су јој што може да прими пуно информација и што је сигурнија него друге врсте картица.
- Могућност већег броја валута на једној картици, као и већи број апликација.
- Могућност ефикаснијег управљања и контроле трошкова.

Платне картице

- Створен је јединствен систем плаћања који не познаје националне и валутне границе.
- Избегава се ризик ношења готовине.
- Постоји могућност сталног располагања готовином.
- Клијентима који имају отворен рачун банка издаје платну картицу и обезбеђује чланство у одређеној врсти картица.
- По принципу функционисања платне картице се могу поделити на **кредитне** и **дебитне** картице.

Кредитне картице

- Приликом плаћања кредитном картицом, корисник активира кредитну линију и троши новац банке издаваоца. Банка кредитира власника картице до пријема кредитног рачуна. Камата се рачуна за износе одобреног кредита.
- Постоје две врсте кредитних картица:
  - “**Charge**” – омогућавају безготовинско кредитно плаћање и по доспећу извештаја о рачуну картице, обавезу уплате целокупног износа искоришћеног кредита.
  - “**Revolving**” - омогућавају безготовинско кредитно плаћање и по доспећу извештаја обавезу уплате само једног дела искоришћеног кредита (најчешће 20%-35%).

Дебитне картице

- Дебитне картице су платне картице којима је омогућено безготовинско плаћање које је покривено количином новца која већ постоји на рачуну власника картице.
- Постоје две врсте дебитних картица:
  - **директна дебитна картица** – у процесу плаћања трошкови и куповине се истог тренутка одбијају са банковног рачуна.
  - **одложена дебитна картица** – у процесу плаћања потрошена сума се не одбија одмах, већ на крају унапред дефинисаног периода.

Стандардизација у банкарском пословању

- Информациона технологија је основа савремене и ефикасне економије и пословне комуникације, а стандарди су предуслов њеног бржег развоја и примене.
- ЕДИ технологија по ЕДИФАКТ (EDIFACT) стандардима обухвата: електронску размену података, двосмерни пренос порука, размена података између различитих рачунара...
- Сврха њиховог увођења је : смањење трошкова, смањење обима људских грешака, бржа и боља информисаност и достава информација, већа продуктивност. . .

Закључак

- Развој Интернет технологија свуда у свету, као и код нас је допринео да се пословање обавља електронским путем.
- Заинтересованост расте ради лакшег комуницирања са пословним партнерима и ради комерцијалних предности на тржишту.
- Интернет банкарство је феномен новијег датума, па се права револуција на том пољу тек очекује!